

Konferens och fördjupningseftermiddag
Den 14-15 september 2020
Citykonferensen Ingenjörshuset, Stockholm

Ny chans för dig som
missade det uppskattade
tillfället i februari!

Språkstörning och språkutveckling

– inkluderande lärmiljöer som främjar alla elevers språkliga lärande

- Den senaste forskningen kring språkstörning, språksvårigheter och elever i språklig sårbarhet – praktiskt tillämpbar vetenskap som stödjer ett språkfrämjande arbetssätt
- Språkligt och kommunikativt anpassade lärmiljöer som ger stöd hela vägen in i klassrummet och förebygger språklig sårbarhet
- Flerspråkiga elever och språkstörning – vilka specifika stödinsatser och pedagogiska verktyg kräver dessa elever?
- Framgångsrikt kollegialt lärande och handledning som ger tydlig effekt och gynnar alla elever oavsett språklig nivå
- Bildstöd i samband med språkstörning – vad innebär det i praktiken att skapa ett språkligt tillgängligt klassrum för alla elever?
- Pedagogiska undervisningsmetoder som ger språkligt stöd i klassrummet i alla ämnen och möjliggör lärande trots språkstörning
- Sociala samspelet och språkstörningar – tydligare strukturer som stärker elevers kommunikativa förmåga och möjlighet till inkludering under hela skoldagen

Talare och praktikfall:

Lisen Kjellmer

Leg. logoped, Ph.D., Alingsås kommun

Hanna Helttunen

Leg. logoped, Hällsboskolan
Kungsholmen, Specialpedagogiska
skolmyndigheten

Boel Forsell

Leg. logoped, Värner Rydénskolan,
Malmö stad

Sara Lindbäck

Speciallärare grav språkstörning,
Sollentuna kommun

Ebba Almsenius

Leg. logoped, Utvecklings- och
stödenheten, Härryda kommun

Linda Lindkvist

Förstelärare, lärcoach och pedagogisk
metodutvecklare, Sigtuna kommun/
VisualiSERA LÄRANDET

Separat bokningsbar fördjupningseftermiddag den 15 september

Missa inte!

Systematisk professionsutveckling och handledning

– strategier för utveckling, lärande och förändring

Fotograf Michael Steinberg

Systematiska och disciplinerade samtal om pedagogiska frågor är vägen framåt om man vill utveckla arbetet kring elever med språkstörning och språklig sårbarhet. Eftermiddagen ger en demonstration av metoder som är utvecklade för att stärka kollegiets gemensamma lärande och höja kompetensnivån där individens inneboende potential och unika resurser tas tillvara.

Under ledning av:

John Steinberg, fil.dr. i pedagogik och fd. universitetslektor och rektor samt författare till ett 50-tal böcker om skolan, lärande och ledarskap. John är känd för sitt inspirerande, praktiska och variationsrika sätt att föreläsa och förmedla praktiska verktyg samt inspirera.

Språkstörning och språkutveckling

– inkluderande lärmiljöer som främjar alla elevers språkliga lärande

Programdag 1, den 14 september

09.00-09.30 Registrering

09.30-09.35 Välkommen till konferensen

09.35-11.00

Den senaste kunskapen för praktiskt arbete baserat på forskning kring språkstörning, språksvårigheter och elever i språklig sårbarhet

Språkstörning i skolåldern är inte bara ett aktuellt område för pedagoger i svenska skolan utan också ett område där mycket ny nationell och internationell forskning har tillkommit de senaste åren. Lisen ger en aktuell forskningsuppdatering och kopplar detta till vardagen och arbetet med språkstörning.

- Vad står olika sorters språkstörning för (t ex expressiv, fonologisk, grammatisk, semantisk, pragmatisk, generell), vad säger forskningen och vad innebär det i praktiken för eleven?
- Begreppet 'DLD' 'Developmental Language Disorder' och hur internationell forskning har utvecklat vår förståelse för språkstörning de senaste åren
- Skillnaden mellan läs- och skrivsvårigheter, dyslexi, talstörningar och språkstörning
- Relationen mellan språkstörning och andra neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, 'NPF'
- Att identifiera språksvårigheter i skolåldern, t ex i högre åldrar där det kan ta sig andra uttryck än vi förväntar oss
- Hur nyttja samverkan för att öka tillfällena till repetition vid ordinlärning för elever med språkstörning?

Lisen Kjellmer är leg. logoped med en Ph.D. Från University of Washington. Hennes inriktning i kliniskt arbete, undervisning och forskning är språkutveckling och språksvårigheter hos barn och ungdomar med särskilt fokus på språkstörning i relation till andra neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Lisen arbetar som logoped i Team Kommunikation, ett centralt resursteam i Alingsås kommun. Hon är forskningsanknuten till Gillbergcentrum, Göteborgs Universitet, samt också till Specialpedagogiska Institutionen, Stockholms Universitet, där hon tidigare arbetade som universitetslärare.

11.00-11.20 Förmiddagskaffe

11.20-13.00

Pedagogiska undervisningsmetoder i samband med språkstörning – med fokus på stödstrukturer, förbättrad studieteknik och ökad självständighet hos eleven

Tidigare och effektivare insatser som möjliggör språkligt lärande för alla elever!

- Hur kan undervisningen förebygga och överbygga språklig sårbarhet?
- Vad kännetecknar en undervisning som är språkligt tillgänglig?
- Hur anpassar du studietekniker för elever med språkstörning?
- Hur skapar du pedagogiska verktyg för eleven som stöttar i studieteknik och ger ökad självständighet och måluppfyllelse?
- Hur arbeta med ett lösningsfokuserat perspektiv utifrån elevens egna förmåga?
- Hur stöttar du elever med språkstörningar i de olika ämnena?
- Konkreta exempel på hur digitala hjälpmedel används för att visualisera och förstärka det talande språket alternativt kompensera

Sara Lindbäck föreläser och handleder om pedagogiskt bemötande av elever med språkstörning. Lärare i skolans yngre åldrar med språk och språkutveckling som inriktning. Vidareutbildad till speciallärare med inriktning grav språkstörning. Arbetar sedan nio år på resursskola för elever med generell språkstörning, som klasslärare på låg- och mellanstadiet och senare som speciallärare för hela skolan och svensklärare på högstadiet i Sollentuna.

13.00-14.00 Lunch

Språkstörning och språkutveckling

– inkluderande lärmiljöer som främjar alla elevers språkliga lärande

14.00-15.30

Språkligt och kommunikativt anpassade lärmiljöer som ger stöd hela vägen i klassrummet

- Hur skapar vi lärmiljöer i klassrummet som förebygger att elever med olika typer av utmaningar hamnar i språklig sårbarhet?
- Hur kan du som pedagog arbeta med språklig och kommunikativ anpassning i klassrummet, där alla elever inkluderas oavsett elevens förutsättningar?
- Så ger du eleverna kontinuerlig feedback i klassrummet, lyfter dem i sitt lärande och ökar engagemanget och lusten att gå vidare med nya uppgifter
- Beröm, stöd, uppskattning och stimulans – så stärker du elevens självförtroende genom att uppmuntra till det som fungerar och fokusera på det som är positivt
- Hur skapa en pedagogisk delaktighet hos alla elever oavsett språkliga förutsättningar och svårigheter?
- Vilka pedagogiska arbetssätt främjar ökad delaktighet och inkludering i klassrummet av barn med språkstörningar – vilka krav ställer det på pedagogerna?

Ebba Almsenius är leg. logoped och arbetar på en kommunövergripande enhet i Härryda kommun, där hon stöttar pedagoger genom utbildning och klassrumsbaserad handledning. Ebba har medverkat som expert i UR:s programserie Superungar som visades i SVT. Hon har också skrivit boken *"I relation till lärande"* tillsammans med logopedkollegan Ulrika Aspflo. På sitt instagramkonto @kommunikativ_tillganglighet delar hon med sig av kunskap och erfarenheter kring hur man kan anpassa skolmiljön språkligt och kommunikativt, samt hur hon i vardagen använder kommunikationsstöd med sin 10-åriga son med autism och ADHD.

15.30 Första konferensdagen avslutas

Programdag 2, den 15 september

08.00 Morgonkaffe

08.15-09.30

Flerspråkighet och språkstörning hos barn och elever

– hur ser den språkliga utvecklingen ut hos flerspråkiga barn och vilka faktorer bör vi ta hänsyn till vid bedömning av språket?

- Hur tar vi reda på om det handlar om en språkstörning eller enbart bristande exponering av det svenska språket?
- Hur skiljer sig synen på hur barn lär sig språk i olika kulturer?
- Hur kan flerspråkighet påverka läs- och skrivutvecklingen?
- Hur stöttar vi flerspråkiga elever med språkstörning?

Hanna Helttunen är logoped och har flerårig erfarenhet av utredning och behandling av språkliga svårigheter hos flerspråkiga barn på Talkliniken vid Danderyds sjukhus. Nu arbetar Hanna som skollogoped på Hällsboskolan, en statlig specialskola för elever med språkstörning, där hon ingår i elevhälsoteamet.

09.30-09.50 Förmiddagskaffe

09.50-11.00

Sociala samspelet och språkstörningar – tydligare strukturer som stärker elevers kommunikativa förmåga och möjlighet till inkludering under hela skoldagen

- Hur kan vi förstå elevers språkliga utmaningar i klassrummet?
- Vad kan vara svårt på raster, i matsalen och andra ostrukturerade situationer för elever med språkstörning?
- Hur kan skolan skapa social delaktighet för elever i språklig sårbarhet?
- Hur arbeta förebyggande och främjande med stödstrukturer som underlättar elevens sociala och kommunikativa förmåga?

Linda Lindkvist är förstelärare, lärcoach och pedagogisk metodutvecklare i Sigtuna kommun. Hon visar med konkreta tips och metoder hur man kan bygga en inkluderande lärmiljö med hållbart lärande för alla elever i dagens skola.

Språkstörning och språkutveckling

– inkluderande lärmiljöer som främjar alla elevers språkliga lärande

11.00-11.10 Bensträckare

11.10-12.30

Bildstöd i samband med språkstörning – vad innebär det i praktiken att skapa ett språkligt tillgängligt klassrum för alla elever?

Språkstödjande insatser som främjar språklig utveckling för alla elever

I det dagliga skolarbetet ska eleverna inhämta nya ämneskunskaper, uttrycka vad de har lärt sig samt utveckla förmågor som att beskriva, jämföra, förklara och resonera. Hur kan man använda bildstöd för att stötta eleverna i komplexa uppgifter som ställer stora krav på den språkliga förmågan?

- Exempel på olika typer av bildstöd för att förstå innehåll och betona viktig information
- Exempel på stödstrukturer för att förstå och formulera sig inom olika textgenrer
- Exempel på färdighetsträning med hjälp av visuellt stöd för att utveckla språklig uttrycksförmåga
- Exempel på hur du använder bildstöd inom den ordinarie klassrumsundervisningen

Boel Forsell är leg. logoped och arbetar på Värner Rydénskolan i Malmö. Hon har erfarenhet av att arbeta med flerspråkiga elever och arbetar idag med yngre skolelever tillsammans med pedagoger i förskoleklass upp till årskurs sex. På Värner Rydénskolan leder hon ett utvecklingsprojekt för att göra lärmiljön tillgänglig för elever med språkstörning. Skolan har ett gemensamt bildstödmateriel och tydliga riktlinjer för att arbeta systematiskt med gemensamma symboler och olika typer av stödstrukturer.

12.30-13.30 Lunch för deltagare på den separat bokningsbara fördjupningseftermiddagen

13.30-16.30 Separat bokningsbar fördjupningseftermiddag den 15 september 2020
”Systematisk professionsutveckling och handledning – strategier för utveckling, lärande och förändring”

Så här tycker några av våra tidigare deltagare från våra språkstörningskonferenser:

”Jättefint hur delarna bildade en genomtänkt övergripande helhet. Välplanerad och organiserad konferens med tillfälle att träffa kollegor från hela landet. Roligt, lärorikt och inspirerande! Längtar till att utveckla arbetet på mina skolor!”

”Mycket proffsigt! Min fjärde konferens hos er och har aldrig varit besviken”

”Mycket bra att det varvades både teori, forskning och praktiska idéer och övningar i klassrummet”

”Bra och kunniga föreläsare som har god kunskap om vilka framgångsfaktorer som gynnar alla elevers lärande i skolan”

”Bra exempel, praktiskt nära, konkreta och djupa genomgångar. Spännande föreläsare”

”Bra och varierat utbud inom det spännande och komplexa området med språkstörning och språklig sårbarhet”

Språkstörning och språkutveckling

– inkluderande lärmiljöer som främjar alla elevers språkliga lärande

13.30-16.30 Separat bokningsbar fördjupningseftermiddag den 15 september 2020

Systematisk professionsutveckling och handledning – strategier för utveckling, lärande och förändring

Jag hjälper dig – Du hjälper mig

Systematiska och disciplinerade samtal om pedagogiska frågor är vägen framåt om man vill utveckla arbetet kring elever med språkstörning och språklig sårbarhet. Eftermiddagen ger en demonstration av metoder som är utvecklade för att stärka kollegiets lärande och höja kompetensnivån där individens inneboende potential och unika resurser tas tillvara. Du lär dig att använda flera effektiva verktyg som du har direkt praktisk användning för i arbetet som handledare och för att stödja kollegors professionsutveckling.

Under rubriken *Jag hjälper dig – Du hjälper mig* får du verktyg för stöttning, uppmuntran och coaching inom kollegiet.

Ta del av frågeställningar som:

- Systematisk reflektion för pedagogisk utveckling – med vilket fokus och innehåll bör det kollektiva arbetet utföras?
- Co-coaching och kollegial coaching – varför och hur
- Demonstration på ett coaching samtal utifrån styrkor – vad är viktigt att tänka på i de kollegiala samtalen för att skapa en utvecklande lärandekultur?
- Att gå från abstraktion till konkretion
- Utgå från lyckade tillfällen – systematik och struktur för att identifiera vad som är lyckosamt av det vi gör och hur sprida det vidare i klassrummet och i kollegiet?

Under passet varvas teori med interaktiva diskussioner och reflektioner.

Under ledning av:

John Steinberg, fil.dr. i pedagogik och fd. universitetslektor och rektor samt författare till ett 50-tal böcker om skolan, lärande och ledarskap. John är känd för sitt inspirerande, praktiska och variationsrika sätt att föreläsa, inspirera och förmedla praktiska verktyg.

Fotograf Michael Steinberg

Under eftermiddagen bryter vi för kaffe ca 14.45

Språkstörning och språkutveckling

– inkluderande lärmiljöer som främjar alla elevers språkliga lärande

Datum:

Språkstörning och språkutveckling, Konferens och fördjupning den 14-15 september 2020

Konferensanläggning:

Citykonferensen Ingenjörshuset, Malmskillnadsgatan 46, Stockholm.

Fyra sätt att anmäla sig:

Telefon 072-2782892

Mail anmalan@kompetento.se

Post Kompetento, Maria Sandels Gränd 1,
112 69 Stockholm

Web www.kompetento.se/anmalan

Priser	Boka innan den 26 juni	Boka före den 23 augusti	Ordinarie pris
Konferens	5995 kr 	5995 kr 	6995 kr
Fördjupningseftermiddag	2495 kr	2495 kr	2495 kr
Konferens + fördjupningseftermiddag	6990 kr 	7990 kr 	9490 kr

Alla priser exkl moms, rabatter går inte att kombinera.

Förnamn _____ Efternamn _____ Befattning _____

Avdelning/enhet _____ e-postadress _____ Telefon _____

Jag anmäler mig till:

Konferens   Endast fördjupning   Konferens och fördjupning

Faktureringsadress; adress, postnummer, ort, ev referensnummer

Postadress; adress, postnummer, ort

Betalningsvillkor:

Betalning sker mot faktura, 30 dagars betalningsvillkor, hela anmälningsavgiften måste vara betald innan konferensdagarna. Betalning efter förfallodagen debiteras dröjsmålsränta med 10 %.

Avbokningsvillkor:

Din bokning kan alltid överlåtas till någon kollega. Vid skriftlig avbokning senast 4 veckor innan konferensen erhålls full avgift, vid avbokning fram till 2 veckor innan konferensen erhålls ett värdebevis på hela summan att använda som betalning på någon annan av Kompetentos konferenser, därefter utgår ingen ersättning vid avbokning. Vid avbokning tas en administrativ avgift på 500 kr.

Kompetento reserverar sig för eventuella mindre ändringar i programmet som t.ex. ändring av lokal eller enstaka talare.

Varmt välkommen till konferensen!

Varmt välkommen till konferensen!

För anmälan, www.kompetento.se/anmalan eller ring 072-2782892. www.kompetento.se